

Cap on van els sindicats?

Joan Sifre, secretari de formació de CCOO-PV, proposa una revitalització del model sindical en el sentit de la participació i l'inseriment socials.

El paper dels sindicats és, darrerament, un tema recurrent. Hom diu que han de posar-se al dia, que són ideològicament conservadors i corporativistes, que estan inadaptats. És difícil definir cap on van els sindicats perquè el seu camí va fent-se poquet a poquet i no hi ha metes o paradissos com a punt d'arribada. Probablement és més congruent donar resposta a com veiem el seu paper dins d'aquesta societat.

Els sindicats som defensors d'interessos generals. Hi ha hagut etapes molt diferents en la concreció d'aquesta afirmació. Des del sindicalisme de l'ajuda mútua i les societats obreres de resistència, passant pel sindicalisme revolucionari o el sindicalisme del pacte keynesià. Per sota d'aquestes diferents expressions, el sindicalisme ha tractat de ser un instrument de la classe treballadora per a canviar en positiu les seues condicions de vida i treball, per oposar-se al capital, tot transformant constantment la injustícia social en majors quotes de dignitat i igualtat.

Els sindicats sempre han tractat de defensar uns interessos concrets, majoritaris, dels treballadors i treballadores. És de veres que la classe treballadora ja no és uniforme, s'ha produït una segmentació i una mesocratització general de la societat occidental (i per això diem que els sindicats han de guanyar representació, no deixant-se arraconar en corporativismes), però també tenim el dret i el deure de denunciar allò encobert sota la consigna de "societat civil, societat civil": una idea de societat sotmesa al domini de les grans corporacions o vertebrada pel "mercat incivil". I de denun-

ciar la transformació dels partits polítics en institucions corporativistes. I un gir cap a l'individualisme i la pervivència de plantejaments de tribalització compromesa en nom de no sabem quins purismes desvertebradors que fa que molts crítics se situen per damunt

requisits, però no hem de consentir que es perda ni qualitat ni quantitat de serveis socials.

Ara es diu que l'estat de benestar és el principal entrebanc al creixement econòmic. Aquest és un punt de mira seguidista i neoamericà que conflueix

Gutiérrez i Redondo. El paper dels sindicats és motiu d'un altre debat públic.

del bé i del mal, pontificant ara sobre els sindicats perquè està de moda. De tot això cal parlar i traure'n conseqüències.

La defensa d'interessos generals és concreta en la defensa de l'estat social, de la protecció social pública, de l'estat de ciutadans i ciutadanes i no de propietaris: s'ha de mantenir l'actuació incentivadora, renovadora i redistribuïdora de l'estat front al mercat pur i dur.

És a dir, els sindicats que contribuïrem a través del contracte social keynesià a l'assoliment d'un nivell de drets socials, desconegut fins a aqueix moment, continuarem reivindicant aquesta filosofia bàsica de la primacia d'allò públic sobre l'interès privat, dels drets formalitzats per a totes les persones.

I podria canviar la manera de realitzar-ho, les prestacions, els beneficiaris,

amb tradicions a la mateixa Europa. Però fins i tot, si fóra de veres, la pregunta seria on hem d'aturar-nos en la revisió del benestar assolit, de fet prou limitat. I si es retalla perquè és producte del creixement i ara som en recessió, per què no es fica la tisora en altres coses que tampoc no es poden mantenir, com ara el consumisme, el creixement sense desenvolupament (és a dir, nivell de vida no universalitzable, especulació i financiarització de la vida social...)?

S'ha estès la imatge que les nostres economies mai no seran locomotores sinó més aviat vagonos. Ho diu justament qui més responsabilitats té en l'orientació i direcció econòmica. És una visió incongruent, pessimista, descoratjadora i irresponsable. Quan es demana ser vagonos competitius, què significa si no és reduir o eliminar tot allò que dificulta el ple aprofitament de les empentes que sempre vindran d'un altre lloc?

Per a nosaltres, el repte ha de ser, des de les potencialitats locals, què hem de fer per aconseguir una intervenció quantitativa i qualitativa major al mercat internacional. No una competitivitat genèrica, sinó diferenciada i concretada sectorialment i territorial. I això significa fer més productiu el capital, perquè el treball, com demostren els estudis econòmics, ja ho és.

Per això les nostres propostes en l'a-

cord per eixir de la crisi es presenten amb una altra òptica: la política fiscal i de rendes que no deprimeasca el consum i afavoresca la inversió, la determinació d'objectius de despesa pública, la contenció del dèficit públic, la potenciació de les Pimes i de l'economia cooperativa, de les polítiques industrial i agrària, i de les de R+D, la potenciació d'unes relacions laborals estables i la reforma de l'INEM. Totes aquestes mesures generarien ocupació i recuperació. Però més enllà de les reivindicacions, el sindicat instaura una nova cultura.

Si no hi ha paradisos, viu la utopia! La dimensió utòpica és necessària per a

l'ètica; la crisi postmoderna ho ha fet més palés encara, trencant el sentit unitari de la història característic de la modernitat tampoc no hi troba valors fonamentals. Nosaltres som els últims moderns després del postmodernisme. I reivindiquem una responsabilitat propera, feta de l'anàlisi de les conseqüències dels actes i opcions, i de la solidaritat amb les seues víctimes.

El sindicat ha de ser una proposta cultural alternativa, responsable i crítica, desconnectada dels valors dominants. S'ha d'escriure així, encara que els fets semblaren negar-ho. Som una societat de pobres, marginats i exclosos, això fa més necessari el valor de la solidaritat,

l'internacionalisme. Els vells i nous temes que reclamen també del sindicat noves formes de relacions amb la resta de moviments socials que tracten de donar resposta a les opressions al si de la societat capitalista.

Després d'aquests anys, els sindicats han arribat a ser institucions importants. Hem d'insistir en una revitalització de la vida sindical, de la nostra presència i representativitat, que vol dir millorar la participació. I avui els sindicats hem de trobar els camins i guanyar legitimitat per continuar amb aquesta tradició. Legitimitat que està feta de representació real i no d'atribució ideològica.

Joan Sifre i Martínez

Enmig de la tempesta

Les convulsions dialèctiques i judicials que darrerament viu l'estat espanyol no són, segons Fabià Estapé, una ajuda a la immensa tasca de govern.

Qui pot negar que les bases mateixes del desenvolupament de les relacions entre les diverses *comunidades autónomas* (dit en castellà recorda més fidelment la trista "tabla de quesos" del senyor Clavero Arévalo), estan experimentant un moviment de contradicció, de resistència, de posada en dubte de tot allò que s'havia donat per bo? La qüestió va començar fa un temps i des de la corrua de *tertulianos* a l'escandalosa portada del diari *Abc* on es reproduïa la fotografia de Jordi Pujol, afegint: "al revés que Franco pero peor", o igual que tant se me'n dona. Hem hagut de fer un fort estoc de paciència, perquè no sempre es pot resoldre la qüestió llegint el *Tirant lo Blanc*, poso per exemple. En aquest país més enllà i més ençà de l'Ebre l'intel·lectual ve encara governat per unes normes de conducta que, com ningú fins a

la data, va donar Don José Ortega y Gasset. D'ell són les paraules precises segons les quals els intel·lectuals en aquest país "deben descender a la plaza". De bell antuvi l'intel·lectual de les dues marges de l'Ebre ha tingut tancat, amb pany i forrellat, la torre de vori que permet allunyaments saludables a altres contemporanis.

No és estrany, doncs, que des del mateix "fragor" de la batalla electoral, que va concloure (?) el dia 6 de juny de l'any passat, sobre la taula del comentarista, que no vol perdre el rigor d'intel·lectual i si fa falta de científic, hi ha hagut de tot: immersió lingüística, cessió del 15% de l'IRPF.

Hem hagut de "tragar bueyes y carretas" perquè més d'una vegada el silenci digne s'ha pres com un reconeixement de culpa. I mirin, ací ja no! I no es tracta, els prego que em creguim de l'exercici del dret a la resposta —la rèplica sempre justa—, sinó que en el moment present, quan s'ha produït el fenomen que el Tribunal Suprem envia al Constitucional uns determinats articles de la Llei de Normalització, que fou aprovada per tots els grups polítics amb representació al Parlament de Catalunya, hi ha silencis que

Federico Jiménez Losantos. El columnista d'*Abc* revifa amb la seva ploma la polèmica de la inserció de Catalunya dins l'estat.